

értem a

pénzem

BANKSZÁMLA

biztosítások

INFORMÁCIÓ
FORRÁSOK

bankkártya
megtakarítások

hitelek

MENNYI
PÉNZEM
VAN?

diákhitel

2019-2020

Köszöntő	1
Bankszámla alapok	2
Mi a bankkártya, és mire használható?	7
Megtakarítások	14
Miért érdemes megtakarítani?	14
Megtakarítási szempontok és lehetőségek	15
Hitelek – pénzt kölcsönbe?	17
Mennyibe kerül a hitel?	17
Meddig nyújtózkodhatsz?	18
Milyen főbb hitelfajták léteznek?	19
Adóssághék szabályok	19
Kedvező lehetőségek felsőfokú tanulmányok és otthonteremtés finanszírozására	20
Úton a diplomához - Diákhitel	20
Segítség az otthonteremtésben - Minősített fogyasztóbarát lakáshitelek	23
Mihez kezdj, ha bármilyen hiteled kapcsolatán törlesztési gondjaid adódnak?	24
Védelmi vonalak	25
Biztosítások – segítség nehéz helyzetekben	25
Utasbiztosítás	26
Gépjármű-biztosítások	27
Fogyasztóvédelem	29
Adatvédelem	30
Amire minden pénzügyi döntésnél érdemes odafigyelned...	31
A legfontosabb független információforrások	32

*Ne feledd:
ha érted a pénzed,
az érted dolgozik,
nem ellened!*

Köszöntő

Előfordul, hogy nem tudod, mire ment el a pénzed? Bár a pénz önmagában nem boldogít, ha átgondolatlanul kezeled pénzügyeidet, könnyebben lehetnek anyagi gondjaid. Bankkártyát igényelnél? Diákhitelt vennél fel az egyetemi évekre? A pénzügyi döntéseknek általában hosszú távú hatásai vannak, melyekkel jobb előre számolni, mint utólag szomorkodni.

Ha elhatároztad, hogy kezvedbe veszed pénzügyeidet, mi segítünk. Sokkal könnyebben eligazodsz majd a banki ügyintézés és általában a pénzügyek világában, ha tisztában vagy az alapfogalmakkal. Ezzel a kiadvánnyal megspóroljuk neked a hosszúságú internetes kutatást a különböző pénzügyi „varázsszavak” után, és röviden bemutatjuk a legfontosabb témákat, hogy segítsünk a tájékozódásban. Szeretnénk hozzájárulni, hogy amikor pénzügyi döntéseket hozol, legyenek meg a szükséges információid, és tudd, hová fordulhatsz, ha további támogatásra lenne szükséged.

A kiadványt megjelentető Pénziránytű Alapítványt 2008-ban hozta létre a Magyar Nemzeti Bank, a Magyar Bankszövetség és a Diákhitel Központ, annak érdekében, hogy elősegítse a pénzügyi ismeretterjesztést. Az Alapítvány különböző oktatási programjai és szemléletformáló kezdeményezései révén számos korcsoportnak nyújt segítséget a hétköznapi pénzügyek sikeres kezelésében.

Pénziránytű Alapítvány
www.penziranytu.hu

BANKSZÁMLA ALAPOK

Akár továbbtanulsz, akár munkába állsz, pénzügyeid kezelését megkönnyítheti, ha rendelkezel bankszámlával, illetve hozzá kapcsolódó bankkártyával.

Manapság már az egyetemek és a munkahelyek is többnyire bankszámlára utalják az ösztöndíjat és a fizetést. A bankszámlához kapcsolódó bankkártyával, illetve internet- vagy mobilbankolás révén pedig készpénz használata nélkül intézheted pénzügyeidet.

Magyarországon a betétbiztosítási rendszer intézménye az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA), amelyhez a bankok, takaré- és hitelszövetkezetek, valamint lakástakarék-péntárak kötelesek csatlakozni. Az OBA alapvető feladata a kártalanítás, így, ha a bank esetleg nem tudná visszafizetni a nála elhelyezett pénzedet, akkor intézményenként 100 ezer eurónak megfelelő összeg (kb. 31-33 millió forint) erejéig visszakapod azt. Bővebb információkat a www.oba.hu oldalon találsz.

MIÉRT HASZNOS A BANKSZÁMLA?

A bankszámlán tartott pénzedhez szinte bármikor hozzáférhetsz, és közben pénzed biztonságban van. Mivel így nem szükséges sok készpénzt magaddal hordanod, azt ellopni sem tudják tőled.

Biztonságot jelent az is, hogy a bankok működését szigorú törvények szabályozzák, és külön hatóság felügyeli¹. A betétbiztosítási rendszer pedig garantálja a bankszámlán lévő pénz visszafizetését.

¹ Ez az intézmény a Magyar Nemzeti Bank, amelynek honlapján (www.mnb.hu/fogyasztovedelem) sok, számodra is hasznos információ található az egyes pénzügyi szolgáltatásokról.

SZÁMLANYITÁS ELŐTT

Ha már elmúltál 18 éves, szüleid közreműködése nélkül is lehet saját bankszámlád, és igényelhetsz magadnak bankkártyát. Számlanyitás előtt azonban gondold végig, hogy elsősorban mire akarsz használni a bankszámládat!

Nem mindegy ugyanis, hogy hányszor veszel fel pénzt, akarsz-e átutalni, szeretnél-e bankkártyát, jobban szereted a személyes ügyintézőt, vagy inkább az interneten akarsz bankolni.

Az alábbi táblázat összefoglalja, hogy bankszámlád segítségével milyen módon fizethetsz készpénz használata nélkül. További információkat az MNB honlapján, a fogyasztóvédelmi információk között, valamint a Pénzforgalom/Kiadványok/Pénzforgalomról mindenkinek menüpont alatt találhatsz, de kérdéseiddel fordulhatsz a banki ügyintézőkhöz is.

Átutalás

Mire jó? Pénz eljuttatására egyik bankszámláról a másikra.

Milyen gyakori fizetésre? Eseti (egyszerű átutalás)
Rendszeres (rendszeres átutalás)

Mit kell tenned? Megbízást adni a bankodnak. (Esetinél ahányszor utalsz, rendszeresen pedig egyszer.)

Csoportos beszedés

Segítségével kényelmesen intézheted rendszeres fizetéseid (pl. mobil-és egyéb közüzemi számlák). Ehhez elég egyszer felhatalmazást adni bankodnak, és a későbbiekben számláid automatikusan kifizetésre kerülnek.

Rendszeres

Előzetesen felhatalmazást adni a bankodnak. (Egyszer!)

Bankkártya

Fizethetsz vele vásárlás során, és számlafizetésnél is használható.

Eseti

A bankszámládhoz kártyát kérni a bankodtól.

2020 márciusától egy újabb lehetőség nyílik az elektronikus fizetésre: az azonnali fizetés segítségével néhány másodperc alatt küldhetsz pénzt bárkinek. Emellett lehetőség lesz arra is, hogy amennyiben ismerősöd regisztrálta bankszámláját a központi nyilván tartásban, akkor egyszerűen a telefonszáma vagy az email-címe alapján küldj neki pénzt.

Mielőtt döntenél,

hasonlítsd össze a bankok ajánlatait, különös tekintettel a bankszámlavezetés és az egyéb kapcsolódó szolgáltatások díjaira, hiszen ezeket az összegeket kell rendszeresen vagy esetenként fizetned! Ebben segíthet az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között található Bankszámlaválasztó program.

Fontos tudnod, hogy bizonyos költségeket akkor is fizetned kell, ha számládat vagy kártyádat egyáltalán nem használod (pl. havi számlavezetési díj, éves kártyadíj stb.).

A bankszámlanyitást megelőzően

érdemes utánanézned, hogy mely bank kínál a fiatalok igényeihez igazított, kedvezőbb feltételek mellett igénybe vehető számlacsomagot. További választási szempont lehet például a fiókok nyitvatartási ideje és a bankjegykiadó automaták száma, közelsége is.

Ha sikerült döntened...

- 1 Első alkalommal felkeresheted az általad választott bank valamelyik fiókját, hogy a szükséges dokumentumokat (bankszámlaszerződést stb.) kitöltsd és aláírd. Ugyanakkor egyre több bank teszi lehetővé, hogy már a számlanyitást is interneten keresztül intézd, ami még gyorsabb és kényelmesebb megoldás.
- 2 Számlanyitás során igazolnod kell a személyazonosságod, ezért legyenek nálad a szükséges okmányok!
- 3 A számlanyitás eredményeként kapsz egy bankszámlaszámot, ami azonosítja bankszámládat, ezt kell minden számlaműveletnél pontosan feltüntetned. Az ügyintéző rendszerint aláírásmintát is kér tőled, amely biztosítja, hogy csak te vagy az általad meghatalmazottak rendelkezhessenek a bankszámlád felett.
- 4 Már a számlanyitás során célszerű jelezned, ha erről a számláról szeretnél a jogszabályban meghatározott összeghatáron belül ingyenesen készpénzt felvenni, ehhez egy nyilatkozatot kell kitöltened.
- 5 Érdemes érdeklődnöd a számlád internetes elérésének lehetőségéről, mert az internetbank és a mobilbank segítségével bármikor ellenőrizheted számlaforgalmadat és megbízásokat is adhatsz.
- 6 Minden bank működtet 24 órás telefonos ügyfélszolgálatot, így telefonon keresztül is végezhetsz műveleteket vagy kérhetsz információt. Ehhez jegyezd fel bankod telefonos elérhetőségét!

A bankszámlákról bővebben az MNB honlapján, a fogyasztóvédelmi információk között olvashatsz.

Készpénz- felvétel

Jogsabály alapján legfeljebb **havonta kétszer**, összesen **150 ezer Ft**-ig lehetőség van ingyenesen készpénzt felvenni egy választott bankszámládról. Ez a lehetőség nem automatikus, nyilatkozatban kell kérned a banktól.

Fontos, hogy a fenti keretek között nem csak a számlavezető bankod bankjegykiadó automatából (ATM), hanem **bármely Magyarországon található bankjegykiadó automatából** történő készpénzfelvétel is ingyenes.

Ha azonban 150 ezer Ft-ot meghaladón, vagy havi két alkalomnál **többször** veszel fel készpénzt, akkor azért már **díjat kell fizetned!** Ez bankonként eltérő, sőt ebben az esetben már attól is függhet, hogy a bank saját automatáját használod vagy más bankét, esetleg külföldön veszel fel készpénzt.

MI A BANKKÁRTYA, ÉS MIRE HASZNÁLHATÓ?

A bankkártya a készpénzt helyettesíti, és segítségével elvégezhetesz egy sor műveletet banki nyitvatartási időn túl is. Segítségével információt kaphatsz a bankszámládról anélkül, hogy be kellene menned egy bankfiókba. Vásárolhatsz vele akkor is, ha nincs készpénz a zsebedben, fizethetsz online, egyes bankkártyákkal pedig hitelre is vásárolhatsz.

A bankkártyával végezhető leggyakoribb műveletek a következők:

vásárlás

üzletekben és az interneten

számlák kifizetése

az interneten és a postán

készpénzfelvétel

bankjegykiadó automatákból (ATM-ekből)

bankszámlaegyenleg

lekérdezés

mobiltelefon-

feltöltés

egyéb

(pl. befizetés bankszámlára ATM-en keresztül)

BANKKÁRTYA IGÉNYLÉS ELŐTT...

Amikor bankkártyát választasz, mindenképp tájékozódj, hogy használatához az egyes bankoknál milyen költségek kapcsolódnak! A belföldi bankkártyás vásárlás után a legtöbb bank nem számít fel díjat neked.

Fontos átgondolni, hogy bankkártyával a saját pénzedet, vagy inkább a banktól kölcsönvetett szeretnéd költeni. Hitelkártya használatát csak akkor érdemes mérlegelni, ha elmúltál 18 éves, rendszeres jövedelmed van, és már kellő rutinra tetél szert pénzügyeid kezelésében.

A LEGGYAKORIBB KÁRTYATÍPUSOK:

BETÉTI kártya

Saját pénzedet.

Maximum amennyi a számládon van.

A bank neked.²

HITEL kártya

Hitelt veszel fel a banktól.

A bank által megállapított hitelkereted erejéig.

Te a banknak, ha határidőn belül nem fizeted vissza a teljes tartozásod.

Megjegyzés

PREPAID (előre fizetett) kártya

Annak a pénzt, aki a kártyát feltölti.

Maximum az előre kifizetett/feltöltött összeg erejéig.

Nincs kamat.

Megjegyzés

Kinek
a pénzt
költöd?

Mennyit
költhetsz?

Ki fizeti
a kamatot?

A bank csak akkor nem számít fel kamatot, ha a megadott határidőn belül a hitel teljes összegét és az összes díjat visszafizeted. A hitelkártya az egyik legdrágább hitel!

Hitelkártyát készpénzfelvételre csak végszükség esetén használj, mivel azt a készpénzfelvétel időpontjától kezdődően magas kamat terheli.

A kártya használható vásárlásra, illetve egyes konstrukcióknál készpénz felvételére is. Az előre kifizetett összeget vagy magán a kártyán, vagy a mögötte álló számlán tartják nyilván. Az összeg felhasználása után egyes kártyák újratölthetők, másokat el lehet dobni.

Manapság a legtöbb bank ellátja bankkártyáit **érintéses fizetést** lehetővé tevő chippel. Az érintőkártya segítségével még kényelmesebben és gyorsabban fizethetsz az üzletekben. A vásárlás során jelezd a kereskedőnek, ha érintőkártyával szeretnél fizetni. Ötezer forint alatti vásárlás esetén többször a PIN-kódot sem kell beütnöd a bolti terminálba. Az ilyen korszerű bankkártyát értékhatártól függetlenül nem kell kiadnod a kezedből, azt elég csak odaérinteni a fizetés során a terminálhoz. Így sokkal gyorsabban befejezheted a vásárlást, mintha készpénzt keresgélnél a pénztárcádban.

A különböző fesztiválokon már gyakran találkozhatsz az érintőkártyák és a prepaid kártyák egy speciális fajtájával, a **„fesztiválkártyákkal”**. Ezek közös jellemzője, hogy az induló egyenleget, azaz a felhasználható összeget előre fel kell tölteni, és azt jellemzően csak egy megadott időkereten belül, és gyakran csak egy-egy rendezvény-helyszínen lehet felhasználni, elkölteni. Érdemes utánanézni, hogy pontosan milyen szabályok (pl. a visszaváltással kapcsolatban) vonatkoznak ezekre az adott fesztiválon.

A bankkártyákról bővebben az MNB honlapján,
a fogyasztóvédelmi információk között olvashatsz.

AZONOSÍTÁS:

Bankkártyás műveletek során a kártyán tárolt adatok (pl. név, kártyaszám, érvényesség stb.), valamint a PIN-kódod (titkos személyi azonosító számod) és/vagy az aláírással kell azonosítanod magad.

A PIN-kódot készpénzfelvétel esetén jellemzően az ATM-nél, vásárláskor pedig a pénztárakban elhelyezett elektronikus terminálon (POS terminál) kell beütöned. Ez utóbbi esetben csak akkor, ha a pénztáros kéri. Amikor a PIN kódodat beütöd a terminálba, ügyelj arra, hogy senki se láthassa a kódodat! Internetes vásárlásnál soha senki nem kérheti a PIN-kódot³! Soha senkinek ne áruld el a PIN-kódodat sem szóban, sem írásban, sem telefonon, sem e-mailben! Sem a bankod, sem a rendőrség, sem más hatóság nem kérheti és nem is kéri ezt soha tőled! Óvakodj az „adathalásztoktól”!

Egy új szabály miatt egyre többször fordulhat elő, hogy akár bankkártyás fizetésnél vagy átutalásnál meg kell adni valamilyen kódot a mobilbanki alkalmazásban. A kód érkezik SMS-ben vagy a banki alkalmazás által küldött üzenetben. Fontos ugyanakkor, hogy ez egy egyszeri, az adott vásárláshoz kapcsolódó kód, azaz nem a bankkártyához kapcsolódó PIN-kód, amit nem kérhet senki internetes vásárlás esetén.

Sok bank biztosít bankkártyád mellé ún. **virtuális kártyát** is, melynek használatával biztonságosan vásárolhatsz az interneten anélkül, hogy a számládon lévő összes pénz hozzáférhető lenne. Egyre több bank biztosít olyan mobiltelefonos alkalmazást, amelynek segítségével – a bankkártyád regisztrációja után – a telefonoddal is tudsz fizetni a boltok jelentős részében.

³ Internetes vásárláshoz a kártyán található kódot kérhetik. Ez a Magyarországon használt kártyák esetén a hátulapon található 3 jegyű CVC/CW kód.

Ne tedd:

A kártyát és a hozzá tartozó PIN-kódot **ne tárold** egymás mellett; ugyanis, ha elveszíted vagy ellopják tőled, szabadon hozzáférhetnek a bankszámládhoz. Ha bármelyik illetéktelen kezekbe kerül, **azonnal jelentsd** a bankodnak!

Tedd:

Tartsd a kártyát biztonságos helyen, **óvd a fizikai sérülésektől!**

A bankkártyádra és a hozzá tartozó PIN-kódra ugyanúgy **vigyázz, mint a pénztárcádra**, hiszen, ha megrongálódik vagy illetéktelen kezekbe kerül, abból károd származhat!

Jegyezd meg (vagy tárold elérhető helyen) azt a telefonszámot, amelyen bankodnál kérheted **kártyád letiltását**, ha felmerül a gyanú, hogy az illetéktelen kezekbe került.

Fontos, hogy a bankkártya elvesztése, ellopása esetén **azonnal értesítsd bankodat!** Az értesítést követően a kártya jogszerűtlen használatából eredő kár a bankodat terheli, de az értesítést megelőzően is maximum tizenötezer forint lehet a károd. Minden kár téged terhel azonban, ha azt szándékosan okoztad, vagy megszegted a bankkal kötött szerződésedben foglaltakat!

A bankkártyákról és azok biztonságos használatáról bővebben az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között olvashatsz.

MENNYI PÉNZEM IS VAN VALÓJÁBAN?

Fontos, hogy nyomon kövesd pénzügyeid alakulását, akár készpénz, akár bankszámla, bankkártya vagy az internet segítségével intézed azokat. Ebben segít a bankszámlakivonat, amelyet elektronikus úton vagy papíron minden hónapra vonatkozóan megkapsz bankodtól.

HASZNOS, MIVEL:

tartalmazza egy adott időszak **pénzmozgásait** (befizetéseket, kifizetéseket), valamint ezek különbségét, az egyenleget;

segítségével hiteles képet kaphatsz arról, **hogy állsz anyagilag**, ezért átnézésére érdemes időt szakítanod.

Ha rendszeresen használod bankkártyádat, célszerű a hónap végéig megőrizni a bizonylatokat, és összehasonlítani a számlakivonaton szereplő tételekkel. Ha ismeretlen eredetű műveletet találsz a bankszámlakivonatodon, lépj kapcsolatba a bankoddal!

Ha az utólag kiküldött kivonatnál frissebb információt szeretnél, kérhetsz azonnali SMS-értesítést az egyes számlaműveletekről. Ennek általában külön költsége van. A mobilinfó-szolgáltatás előnye azonban, hogy már a pénztárnál ellenőrizheted, hogy valóban a vásárlásnak megfelelő összeget vonták-e le a számládról. Ezen felül rögtön értesülhetsz arról, ha valaki pénzt próbál tőled eltulajdonítani a bankkártyád adataival. Így rögtön intézkedni tudsz, hogy a bankod minél hamarabb tiltsa le a kártyádat, és vizsgálja ki az ügyet. Ezzel mentesülhetsz a további károktól.

A person wearing a grey hoodie and glasses is looking down at a laptop keyboard. The background is a solid light blue color.

INTERNETBANK

Amennyiben internetbanki elérést is kértél, akkor bármikor ellenőrizheted számlaforgalmadat és egyenlegedet az internetbankon keresztül. Internetbanki jelszavaidra ugyanaz érvényes, mint a bankkártyád PIN-kódjára, azaz soha senkinek ne áruld el!

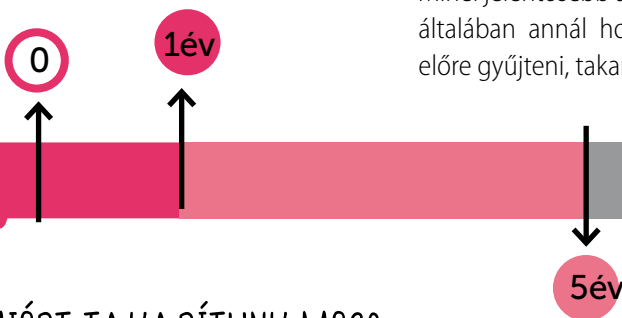
Internetbankod gyakran a számlavezető bankod mobilalkalmazásával is elérhető, így bárhol be tudsz lépni, hogy megnézd, mennyi pénzed van, vagy esetleg fizetést indíts. Ilyenkor legyél azonban körültekintő, és ne feledkezz meg a biztonságos internetbankolás szabályairól! Számos alkalmazásban lehetőség van arra is, hogy egyszerűen módosítsd a fizetésekre vonatkozó értékhatárokat, de akár a közelben lévő pénzkidó automatákra és kártyás fizetésre lehetőséget biztosító üzletekre is rákereshetsz.

MEGTAKARÍTÁSOK

MIÉRT ÉRDEMES MEGTAKARÍTANI?

Komoly anyagi biztonságot jelent, ha rendelkezünk megtakarításokkal. Váratlan kiadás, vagy a megszokott bevételek csökkenése esetén ezek nagy segítséget jelenthetnek.

Tudatos tervezéssel és következetességgel nagyobb értékű eszközök (pl. mobiltelefon) vagy szolgáltatások (pl. utazás, belépőjegyek) esetén is előteremthető a szükséges összeg. Minél jelentősebb az elérni kívánt cél, általában annál hosszabb ideig kell előre gyűjteni, takarékoskodni.

MIÉRT TAKARÍTUNK MEG?

Nagy értékű eszköz
beszerzésére

mobiltelefon

autó

lakás

Nagy értékű
szolgáltatásra

belépőjegy

utazás

lakásfelújítás

Anyagi biztonság
megteremtésére

váratlan kiadások

továbbtanulás

jövedelemkiesés

nyugdíjas évek

MEGTAKARÍTÁSI SZEMPONTOK ÉS LEHETŐSÉGEK

Ha körültekintően bánsz a pénzeddel és rendszeresen félretesz valamennyit, akkor bankszámládon a pénz fokozatosan gyarapodni fog. Mivel a bankszámlán tartott pénz kamata általában nulla, érdemes körülnézned a különböző megtakarítási/befektetési lehetőségek között. Mindenekelőtt azt gondold végig, hogy milyen pénzügyi céljaid vannak (pl. utazás, továbbtanulás, saját autó vagy lakásvásárlás stb.), és mennyi ideig tudod nélkülözni a pénzed.

Ez az idő (megtakarítási idő) 1 hónaptól akár 10-20 évig terjedhet. Jó tudni, hogy ha a pénzed előbb akarod visszakapni, akkor kevesebb lehet a nyereséged, sőt bizonyos esetekben akár a teljes hozamot is elveszítheted. Az alábbi táblázat összefoglalja a leggyakoribb megtakarítási és befektetési lehetőségek jellemző leköttési/ajánlott befektetési idejét, de természetesen a gyakorlatban ezektől eltérő futamidők is előfordulhatnak.⁴

20év

10év

Fő megtakarítás típusok

● Bankbetét (leköttött betét)	1-12 hónap
● Állampapír (kincstárjegy, államkötvény)	3 hónap - 15 év
● Befektetési jegy	1 hónap - 5 éven túl
● Egyéni részvénybefektetések	bár nincs lejárat, de célszerű hosszabb távra (3-5 év)
● Önkéntes nyugdíjpénztár	legalább 10 év
● Megtakarítással kombinált életbiztosítás	10-20 év

Értékpapírokból vagy leköttött betétben középtávra (3-5 év) elhelyezett megtakarításaid számára előnyös megoldást jelenthet a tartós befektetési számla (TBSZ). A TBSZ fontos előnye a hozzá kapcsolódó kamatadó mentesség/kedvezmény lehetősége. Igénybevételének részleteiről érdeklődj bankodnál!

⁴ Léteznek olyan speciális megtakarítási formák is, amelyek valamilyen konkrét célhoz (pl. lakás-, nyugdíjcél stb.) kapcsolódnak. Ezekről, köztük a lakástakarék-pénztárak által kínált előtakarékosági konstrukcióról, célszerű bővebben tájékozódnod.

Arról is döntened kell, hogy egy nagyobb hozam reményében mekkora kockázatot vagy hajlandó vállalni. Bizonyos megtakarítási típusok esetében (pl. bankbetétek, állampapírok stb.) lejáratkor a lekötött pénzed és az ígért kamatot is biztosan megkapod, míg más befektetéseknél – a vállalt kockázattól függően – a hozam lehet több is (de kevesebb is!), mint például a betéti kamat. Sőt, egyes kockázatos befektetéseknél szélsőséges esetben előfordulhat, hogy a befektetett pénzed egy részét (vagy akár egészét!) elveszítheted. A következő ábra az egyes megtakarítási típusokat kockázatuk mértéke alapján rendezi el, és megmutatja, hogy ezek elsősorban milyen típusú befektetőknek ajánlhatók.

Az egyes befektetési lehetőségek közül egyszerre többet is kipróbálhatsz, de mindig gondold végig a fenti szempontokat, és kérj részletes tájékoztatást. A döntésnél vedd figyelembe, hogy az egyes befektetési formáknak költségük is van (pl. értékpapírszámla vezetésének díja, vételi és eladási jutalékok), ezért érdemes ezeket is összehasonlítani. Kisebb összegű befektetések esetén a felmerülő költségek aránya magas lehet.

Kérdéseidre az egyes intézmények ügyfélszolgálati pontjain kaphatsz választ, de előzetesen tájékozódhatsz az interneten is. A megtakarításokról és a befektetésekről további információt találhatsz az MNB oldalain is. A megfelelő termék kiválasztásában segíthet az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között található Betét- és megtakarításkereső program.

HITELEK - PÉNZT KÖLCSÖNBE?

Céljaid eléréséhez legtöbbször pénzre is szükség van, ráadásul gyakran többre, mint amennyit havi zsebpénzed vagy korábbi megtakarításaid megengednek. Ilyenkor kölcsönkérhetsz szüleidtől, barátaitdól. Felnőttként, ha már van rendszeres jövedelmed, egyes esetekben (pl. lakásvásárlás) a bankok által kínált hitelekéről is érdemes tájékozódnod, ám ilyenkor mindig tartsd észben, hogy egy ilyen komoly anyagi vonzattal járó döntés előtt különösen nagy körültekintésre és felelősségvállalásra van szükség! A törlesztés sokszor hosszú időre, jelentősen megterhelheti az adós pénzügyi helyzetét, ezért célszerű csak a legszükségesebb esetekben, és alapos pénzügyi tervezés után élni a hitelfelvétel lehetőségével.

HITEL FELVÉTELEKOR:

Hamarabb költöd el a pénzed, mint ahogy azt összegyűjtötted volna, azaz a hitellel több pénzzel fogsz rendelkezni a jelenben. A bank a hitelért kamatot kér, ez az ára ugyanis annak, hogy azonnal pénzt bocsát rendelkezésedre.

A felvett összeget a jövőben, legtöbbször részletekben kell visszafizetned, ezért a jövőbeni jövedelmed egy részéről le kell mondanod, hiszen azt a törlesztések kifizetésére fordítod.

Előzetesen érdemes végiggondolnod, hogy tudnál-e elótakarékoskodni, és a vásárlást későbbi időpontra halasztani, mert akkor a kiadások nagyobb részét tudnád saját pénzedből fedezni, és így kevesebb banki költséget kellene fizetned.

MENNYIBE KERÜL A HITEL?

A hitel ára a kamat, de ez csak egy tétel a hitelfelvételkor felmerülő számos költség közül. Várhatóan számolnod kell kezelési költséggel és egyéb díjakkal is (pl. hitelbírálati díj, folyósítási jutalék stb.). A hitel terhelő, egy évre számított költséget és kamatot a Teljes Hiteldíj Mutató – ismertebb nevén THM – tartalmazza, százalékos formában.⁵

⁵ Előfordulhat, hogy a felvett hitelhez kapcsolódóan olyan költségeket is meg kell fizetned, amelyeket a THM nem foglal magában. Ilyen például a lakáshitelhez kapcsolódó közjegyzői díj. Mielőtt hitelt veszel fel, minden esetben kérdezz rá a THM-ben nem jelölt, esetleges plusz költségek mértékére.

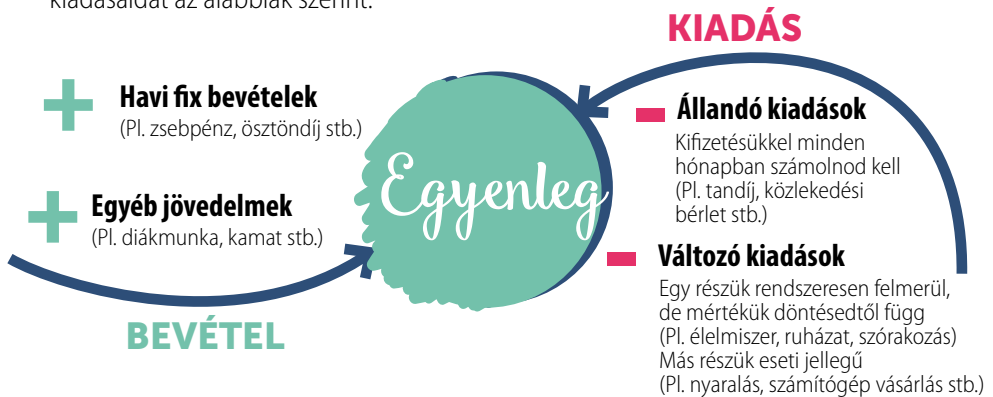
Ha az egyes banki ajánlatokat szeretnéd összehasonlítani, érdemes a THM-eket megnézni, hiszen ez árulja el, hogy összesen mennyit fizetsz egy év alatt az adott hitelért a banknak. A hitelfelvételt megelőzően gondold át, hogy a jövőben biztosan lesz-e annyi bevétel, hogy abból a hétköznapi kiadások (élelmiszer, rezsi, ruha, szórakozás stb.) mellett is fizetni tudod majd a havi törlesztőrészleteket.

A hitelajánlatok összehasonlításában segítségedre lehet az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között található Hitel- és lízingtermék választó program.

MEDDIG NYÚJTÓZKODHATSZ?

Ha szeretnéd kiszámolni, hogy mekkora összeg törlesztését tudnád biztosan vállalni, érdemes a saját költségvetésedet elkészíteni. Ehhez írd össze havi bevételeidet és kiadásaidat az alábbiak szerint:

A két oldal összevetése alapján egyértelműen látni fogod, hogy egy hónapban mennyivel költöttél kevesebbet (vagy többet!) az adott havi jövedelmednél. Fontos, hogy ne az eredményként kapott többlet teljes egészét tekintsd a hitel törlesztésére fordítható összegnek, mivel bármikor előfordulhatnak váratlan többletkiadások.

Érdemes legalább bevételeid 10%-át biztonsági tartalékként kezelni. A bevételeid és kiadásaid összevetéséhez használhatod az MNB háztartási kalkulátorát, vagy a Pénziránytű Alapítvány ingyenesen letölthető mobilalkalmazását!

MILYEN FŐBB HITELFAJTÁK LÉTEZNEK?

Bizonyos hiteleket csak az adott célra lehet igénybe venni: ilyenek az áruhiteltek (áruvásárlás), gépjárműhitelek (gépjárművásárlás) és a lakáshitelek (lakásvásárlás és -felújítás).

A hitelek másik csoportja szabadon felhasználható, azaz nincs előre rögzítve, hogy azt milyen célra lehet elkölteni. Ide tartoznak a szabad felhasználású jelzáloghitelek, a személyi és folyószámlahitelek, valamint a hitelkártya.

A hitelfelvételhez minden esetben havi rendszeres jövedelem igazolása, valamint általában valamennyi önerő (saját megtakarítás) is szükséges. A hitelre vásárolt lakás, autó egyben a hitel fedezetét is képezi, de e mellett további biztosítékokat is kérhet a bank (pl. kezes, adóstárs, biztosítás kötelező megkötése stb.). Részletes információkat az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között találsz.

ADÓSSÁGFÉK SZABÁLYOK

A túlzott eladósodás elkerülése érdekében a hitelnyújtó – sok egyéb mellett – a következő fontos, jogszabályban előírt mutatókat is vizsgálja:

Minden hitelfelvétel előtt megvizsgálják a hitelt igénylő rendszeres, igazolt, nettó jövedelmét, és jogszabály alapján ahhoz igazítják a maximálisan vállalható törlesztési terheket, megóvva ezzel a hitelfelvevőt a túlzott eladósodástól. (Jövedelemarányos törlesztőrészlet mutató – JTM). Részletes információkat az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között találsz.

A hitelfedezeti mutatóra vonatkozó előírás (HFM) a fedezett hiteleknél (pl. jelzáloghitelek, gépjárműhitelek) a fedezetek értékének arányában korlátozza a felvehető hitelek nagyságát. Részletes információkat az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között találsz.

KEDVEZŐ LEHETŐSÉGEK

FELSŐFOKÚ TANULMÁNYOK ÉS OTTHONTEREMTÉS FINANSZÍROZÁSÁRA

Úton a diplomához - DIÁKHITEL

Továbbtanulásod előtt várhatóan számos szempontot mérlegelsz a családdal, és ezek közül az egyik, hogy ez majd hogyan érinti a családi kasszádat. Jó, ha tudod, hogy a diákhitel segítségével az anyagi terheid csökkenthetők, ezáltal koncentrálnálhatsz a tanulásra, annak érdekében, hogy versenyképes tudást és diplomát szerezhess.

A DIÁKHITEL

a felsőfokú tanulmányokhoz igénybe vehető, rendkívül előnyös feltételeket és állami támogatásokat is magában foglaló pénzügyi segítség. A banki hitelekhez képest jóval kedvezőbb kondíciójú pénzügyi termék, és az állami kamattámogatásnak köszönhetően jóval alacsonyabb kamatozású. Rugalmas igénybevételi és törlesztési feltételeket kínál, valamint tartozás-elengetéssel jár több gyermek vállalása esetén. Törlesztését nem a hitel-felvételt követően, hanem csak a felsőfokú tanulmányaid befejezése után kell elkezdened.

Ígényelhető a klasszikus, szabad felhasználású Diákhitel1, valamint a kizárólag képzési költségekre fordítható Diákhitel2.

Ismerd meg és mérlegeld a lehetőségeket, hogy az anyagiak ne gördítsenek akadályt jövőd alakításában! Részletes és aktuális információkat a www.diakhitel.hu oldalon találsz.

AMIBEN A DIÁKHITEL1 ÉS DIÁKHITEL2

MEGEGYEZIK ↔ KÜLÖNBÖZIK

A hitelhez **bárki hozzájuthat**, aki felsőoktatási intézmény bejelentkezett/beiratkozott hallgatója, és **45 évnél nem idősebb**.

Jövedelem, kezes és fedezet nélkül igényelheted.

A **törlesztést kötelezően csak a tanulmányok után**, de legkésőbb 45 éves korodban kell elkezdened.

Mivel **a havi törlesztőrészlet nagysága a havi jövedelmed egy alacsony százaléká**, ezért a törlesztés nem jelent nagy terhet.

Bármikor **díjmentesen előtörlesztheted**.

A 2018. január 1. után született **második gyermek** után az édesanya fennálló tartozásának fele, a **harmadik gyerek** születésével a teljes **tartozás elengedésre** kerül.

DIÁKHITEL1

A szabad felhasználású Diákhitel1-et **állami ösztöndíjas-ként** és **önköltséges** képzésre felvételt nyert hallgatóként is igényelheted.

A kölcsön összegét **bármire elköltheted**, arra fordíthatod, amire szükséged van.

Ákár havi 70 ezer Ft-ot is igényelhetsz egy adott szemeszterben (5 hónapra 350 ezer Ft-ot).

A pénzt havi folyósítások útján, vagy szemeszterenként egy összegben is megkaphatod. Döntésed alapján a hitelt akár egyetlen tanulmányi félévre is felveheted.

Külföldi részképzés (pl. Erasmus) esetén, maximum 10 hónapra emelt összegű Diákhitel1 igényelhető, ami egy hónapra 140 ezer Ft-ot, egy tanévre akár 1 millió 400 ezer Ft-ot is jelenthet. Ez az összeg szabadon felhasználható a külföldi tanulmányok alatt.

A Diákhitel1 **kamata félévenként változik⁶**, jelenleg mindössze **1,99%**.

A havi törlesztőrészlet jövedelmedhez igazodik, annak 6%-a.

DIÁKHITEL2

A Diákhitel2-t **kizárólag önköltséges képzésben** tanuló hallgatóként veheted fel a képzési költség megfizetésére.

Az igényelhető hitelösszegnek **nincs felső korlátja**, akkora összeget igényelhetsz, ami ténylegesen fedezi a felsőoktatási intézmény által meghatározott képzés önköltségét.

Az igényelt hitelt a Diákhitel Központ közvetlenül az **egyetem/főiskolád számára utalja**, így biztosítva, hogy a képzés díja ki legyen egyenlítve belőle.

Az állami kamattámogatásnak köszönhetően **a Diákhitel2 kamata 0%**.

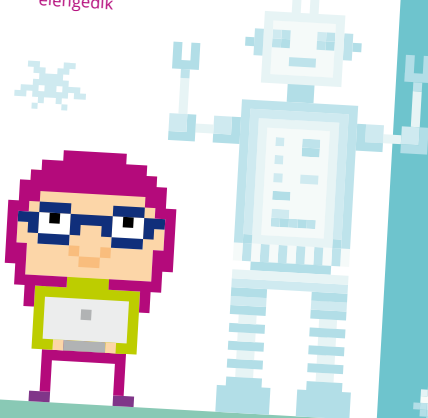
A havi törlesztőrészlet nagysága a jövedelmedhez igazodik: a felvett hitel összegétől függően jövedelmed 4–11%-a között mozog.

⁶ Az aktuális kamatkondíciókat minden naptári félév előtt legalább egy héttel teszik közzé. Ezekről a Diákhitel Központ honlapján és a felsőoktatási intézményekben is tájékozódhatsz.

DIÁKHITEL1

Kamat:
1,99%

- Szabadon felhasználható
- Közvetlenül a hallgató bankszámlájára folyósítva
- Havonta akár 70 000 Ft
- Erasmus ösztöndíj mellé 140 000 Ft
- Jövedelem, kezes és fedezet nélkül
- Bármikor, díjmentesen előtörleszthető
- Kötelezően csak a tanulmányok után törlesztendő
- A 2018. január 1-jét követően született 2. gyermek után a tartozás felét, a 3. gyermek születésével az édesanyák teljes tartozását elengedik

DIÁKHITEL2

Kamat:
0%

- Kizárólag a képzési költségre
- Magyarországi intézményben, az önköltséged akár egészére kérhető
- Közvetlenül az oktatási intézménynek folyósítva
- Jövedelem, kezes és fedezet nélkül igényelhető
- Bármikor, díjmentesen előtörleszthető
- Kötelezően csak a tanulmányok után törlesztendő
- A 2018. január 1-jét követően született 2. gyermek után a tartozás felét, a 3. gyermek születésével az édesanyák teljes tartozását elengedik

ÜGYINTÉZÉS GYORSAN ÉS EGYSZERŰEN

A diákhitel igénylése rendkívül egyszerű. Az igénylést nagyban megkönnyíti, hogy lehetőség van elektronikus aláírással történő szerződéskötésre. Ez lehetővé teszi, hogy személyes megjelenés, illetve papír alapú dokumentumok használata nélkül köthessd meg a diákhitel szerződésedet, amelynek egyetlen feltétele, hogy rendelkezz ügyfélkapus hozzáféréssel. Az online lehetőség mellett természetesen a személyes hiteligenylési módok is rendelkezésedre állnak.

A Diákhitel Direkt szolgáltatással az online ügyintézési felületen bármikor lekérdezheted egyenlegedet, ellenőrizheted annak alakulását, befizetéseid beérkezését. Megváltoztathatod meghatározott személyes és tanulmányi adataidat, és láthatod a számodra küldött értesítőket, tájékoztatókat, leveleket.

NYELVTANULÁSI DIÁKHITEL - EGY ÚJ LEHETŐSÉG

2019. október 1-től elérhető a Nyelvtanulási Diákhitel, amit azok az aktív és passzív státuszú hallgatók vehetnek igénybe, akik még nem rendelkeznek a diploma megszerzéséhez szükséges nyelvvizsgával vagy már abszolutóriumot szereztek, de a nyelvvizsga hiánya miatt nem kaphatták meg diplomájukat. A Nyelvtanulási Diákhitel kamata megegyezik a Diákhitel1-ével, azonban a nyelvvizsga letétele után 0 százalékossá válik, ezzel is motiválva a hallgatókat a nyelvvizsga megszerzésére. Mivel szintén szabadon felhasználható hitel, nemcsak tanfolyamokra vagy nyelvvizsgára lehet költeni a maximum fél-millió forintot, hanem akár külföldi nyelvtanulásra is.

SEGÍTSÉG AZ OTTHONTEREMTÉSBEN

MINŐSÍTETT FOGYASZTÓBARÁT LAKÁSHITELEK

Az önálló egzisztencia megteremtése, a családalapítás szintén komoly anyagi teher, ami a rendelkezésre álló saját pénzünk (önerő) mellett gyakran az ezt kiegészítő lakáshittel oldható meg. A lakáshitel felvétele minden életszakaszban felelős döntés, és hosszú távú – akár több évtizedes – fizetési kötelezettséget jelent. A körültekintő hitelfelvételt segíti az MNB lakáshitel-minősítési rendszere, melynek köszönhetően ma már valamennyi jelentős hazai bank és takarékszövetkezet kínál kedvező feltételű és könnyen összehasonlítható minősített fogyasztóbarát lakáshiteleket.

A fogyasztóbarát lakáshitelek közös jellemzője, hogy fix kamatozásúak, vagyis a kamatláb (és ezáltal a törlesztőrészlet is) 5, 10, 15 évig, vagy akár a teljes futamidő alatt változatlan marad. A fix kamatozás hosszabb távú kiszámíthatóságot jelent.

A fogyasztóbarát hiteleknél a törlesztőrészletek minden hónapban egyenlőek, a kamatok és egyéb költségek könnyebben összehasonlíthatók, és gyakran alacsonyabbak a piaci átlagnál, a hitelbíráló és folyósítás pedig szigorú határidőkhöz kötött. A fogyasztóbarát konstrukciók jellemzői és a forgalmazó hitelintézetek listája az MNB által kialakított www.minositethitel.hu oldalon olvasható. Ugyanitt érhető el a Minősített Fogyasztóbarát Hitelek online összehasonlító kalkulátora, mely az egyedi ügyféladatok megadását követően mutatja meg a személyre szabott hitelajánlatokat.

MIHEZ KEZDJ, HA BÁRMILYEN HITELED KAPCSÁN TÖRLESZTÉSI GONDJAID ADÓDNAK?

Még ha egy hitel felvételét megelőzően körültekintően jártál is el, akkor is adódhatnak olyan élethelyzetek (pl. munkahely elvesztése, hosszabb betegség stb.), amikor a törlesztés nehézségekbe ütközhet. Ha ilyen helyzettel találsz szembe magad:

Ne folytasd struccpolitikát, ne hagyd bontatlanul a bank leveleit! Fizetési kötelezettséged semmibevétele rossz taktika, mivel ettől adósságod biztosan nem fog eltűnni, sőt a késedelem miatt tovább növekszik!

Tarts folyamatos kapcsolatot a bankoddal, és bátran kérj tanácsot! Tapasztalni fogod, hogy készek tárgyalni veled a kialakult problémáról, és igyekeznek segíteni egy olyan pénzügyi terv kidolgozásában, amely lehetővé teszi adósságaid törlesztését.

Adósságaid időben történő törlesztése azért is fontos, mert, ha bármely hiteled esetében a mindenkori minimálbér összegét elérő, 90 napnál hosszabb ideig fennálló késedelmes tartozást halmozol fel, bekerülsz a Központi Hitelinformációs Rendszer (KHR) nyilvántartásába a negatív adósok közé, ami viszont a későbbiekben már kedvezőtlenül befolyásolhatja a hitelhez jutási esélyeidet.

Korábban a lakossági ügyfelek adatai kizárólag az említett fizetési késedelem vagy bizonyos visszaélések esetén jelentek meg a KHR-ben. Jelenleg minden lakossági hitelszerződés törvényben rögzített adatai bekerülnek a rendszerbe, ami egyrészt átláthatóbbá teszi a hitelek nyújtását, másrészt bizonyos előnyöket is biztosíthat a pontosan törlesztő adósoknak újabb hitel felvételekor.

VÉDELMI VONALAK

Van néhány pénzügyi termék, állami intézmény és követendő gyakorlat, amelyek segítségével és kis odafigyeléssel sokat tehetünk saját biztonságunkért és kényelmünkért. Jó, ha ezekről is tudsz.

BIZTOSÍTÁSOK – SEGÍTSÉG NEHÉZ HELYZETEKBEN

Biztosan hallottál már olyan esetekről, amikor valaki külföldi utazása során kórházba került, gépkocsija egy balesetben összetört, ami nehéz anyagi helyzetbe sodorta az érintetteket. Mivel hasonló esetek sajnos bárkivel előfordulhatnak, érdemes röviden megismerkedni az ilyenkor segítséget nyújtó biztosításokkal.

Mi a biztosítás?

A biztosítások közös jellemzője, hogy:

valamilyen jövőbeni váratlan (pl. egy baleset) vagy előre kalkulálható, jelentős anyagi következményekkel járó eseményre (pl. felsőfokú tanulmányok megkezdése, nyugdíjba vonulás) való felkészülést tesznek lehetővé, meghatározott, kisebb összegek (biztosítási díj) előzetes befizetésével;

ha olyan kár vagy esemény következik be, amelyre érvényes biztosításunk van, akkor a biztosító a szerződésben szereplő feltételek szerint fizet nekünk a károk megtérítésére, mérséklésére, illetve az adott megtakarítási célra.

A biztosítások jellegük szerint többfélék lehetnek: ilyenek pl. az életbiztosítások, a baleset- és betegségbiztosítások, valamint vagyon- és felelősségbiztosítások. Az alábbiakban csak azokkal foglalkozunk, amelyekre már a közeljövőben szükséged lehet. Ezek az utasbiztosítások és a gépjármű-biztosítások.

Részletes információkat az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között találsz.

UTASBIZTOSÍTÁS

Utazni, világot látni jó dolog!

Rengeteg új élmény-nyel, ismerettel gazdagodhatsz, tanácsos azonban felkészülni az esetleges kellemetlenségekre is. Az utasbiztosítás célja, hogy baj esetén:

külföldről segítséget kérhess, ha megbetegszel, baleset ér vagy poggyászkodat, értéktárgyaidat ellopják, megkárosítják;

fedezze a **sürgős egészségügyi** ellátásod költségeit;

megtérítse az idő előtti vagy késedelmes **hazautazással járó költségeidet**;

egyéb, az utazással összefüggő **anyagi károd**at egy bizonyos összeghatárig megtérítse.

Az utasbiztosítás megkötése előtt gondold végig, **mennyi időre, hová és milyen céllal utazol**, mivel az utazással járó kockázat és a biztosítás díja ezektől is függ.

Hová / milyen céllal utazol?	Lehetséges kockázatok	Ajánlott biztosítás
EU- országba turistaként.	Nincs különleges kockázat.	Az Európai Egészségbiztosítási kártya is elég lehet (esetleg poggyász- és balesetbiztosítással kiegészítve). Feltétlenül nézz utána, hogy a célországban a kártya milyen szolgáltatásokra terjed ki! (www.oep.hu).
Extrém sportok.	Fokozott baleset-, és sérülésveszély, nagy értékű felszerelések megrongálódása.	Speciális biztosítás, amelyik drágább, de célirányos biztonságot nyújt.
Veszélyes helyek (betegségek, vadállatok). Olyan területek, ahol az egészségügyi ellátás költsége jelentős (USA).	Megbetegedés, sérülés veszélye, értéktárgyak eltűnése. Az orvosi ellátás költsége a hazának többszöröse.	Speciális biztosítások, illetve kiegészítő szolgáltatások pótdíjfizetés mellett.

Az utasbiztosítás része lehet a poggyászbiztosítás is, ami azt jelenti, hogy a biztosító bizonyos összeghatárig vállalja a csomagodat ért károk (lopás, repülőgépes utazás esetén csomagod késése/elkeveredése) megtérítését is.

GÉPJÁRMŰ-BIZTOSÍTÁSOK

Az első autó megvásárlása minden bizonnyal emlékezetes marad számodra. Az üzemeltetés költségein (benzin, szerviz stb.) felül azonban számolnod kell olyan rendszeres kiadásokkal is, amelyek a biztosításokkal kapcsolatban merülnek fel. A gépjármű-biztosítások két fő típusa a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás (KGFB) és a gépjármű saját kár (CASCO) biztosítás.

Gépjármű-felelősségbiztosítás

CASCO-biztosítás

Kötelező-e kötnöd?

IGEN, a biztosítás megkötése és folyamatos díjfizetéssel érvényben tartása minden gépjármű üzemeltetője számára kötelező.

Megkötése NEM kötelező.

Mi a biztosítás célja?

Más járművekben és a közlekedésben részt vevő személyek testi épségében általad okozott károk kiegyenlítése.

Saját járművedben általad, vagy mások által okozott károk kiegyenlítése, beleértve az elemi károkat (tűz, jégverés, vihar) és lopáskárt is.

Mitől függ a fizetendő díj mértéke?

KGFB esetén: a bonus-malus rendszer szerinti, a korábbi kártörténeted alapján megállapított besorolástól.

CASCO esetén: gépjárműved átlagárától, kárelőzményétől, műszaki állapotától, az általad vállalt önrész mértékétől⁸, a korábbi káresemények gyakoriságától.

Valamint mindkét típus esetében:

- járműved jellemzőitől (pl. típus, teljesítmény),
- a díjfizetés jellegétől (havi, negyedéves),
- életkorodtól, állandó lakóhelyed területi elhelyezkedésétől (falu, nagyváros) stb.

A biztosítók általában nem kötnek önrész nélküli CASCO-biztosítást, azaz a keletkező kár anyagi terheit az önrész mértékéig akkor is Neked kell állnod, ha van CASCO-d.

⁷ Ugyanannak a gépkocsinak a biztosítási díja akár jelentős mértékben különbözhet az egyes biztosítóknál a figyelembe vett kockázati tényezők eltérő értékelése miatt.

⁸ Ha magasabb önrészt vállalsz, a fizetendő biztosítási díj kevesebb, viszont baleset esetén a gépjármű javítási költségeinek rád jutó hányada nagyobb lesz.

NE TEDD:

Ha érvényes felelősségbiztosítás nélkül gépjárművel kárt okozol, akkor nemcsak szabálytalanul veszel részt a közúti forgalomban, de az okozott kár miatt felmerült költségek teljes mértékben téged terhelnek. Személyi sérülés esetén ennek nagyságrendje beláthatatlan.

A gépjármű-felelősségbiztosítás érvényességét közúti ellenőrzés során a rendőrség ellenőrizheti, hiánya esetén büntetést szab ki.

TEDD:

Legyél mindig körültekintő, vezess figyelmesen és kellően óvatosan!

A biztosítók a balesetmentesen közlekedő autósokat díjkedvezménnyel jutalmazzák, míg a károkozást annak gyakorisága alapján pótdíjjal büntetik. (Ez a „bonus-malus rendszer” lényege.)

Biztosító váltására évente van lehetőség. A biztosítási szerződésed éves fordulónapjának közeledtével érdemes áttekinteni a biztosítók aktuális ajánlatait.

Bár a Magyarországon megkötött gépjármű-felelősségbiztosítás Európa legtöbb országára is érvényes, külföldi autós utazásod előtt célszerű tájékozódnod biztosításod adott országra kiterjedő érvényességéről. Minden biztosító ingyenesen állít ki „Zöldkártyát”, ami ezt igazolja külföldi utazás esetén.

Gépjármű-biztosítási szerződés bármelyik – ilyen üzletággal foglalkozó – biztosítónál, akár online is megköthető. A díj fizetésére, módjára és gyakoriságára többféle lehetőség közül választhatsz. Mindig ügyelj azonban a biztosítási díjak pontos fizetésére, mivel 60 napot meghaladó késés esetén a biztosítási szerződés automatikusan megszűnik, és ráadásul az elmaradt biztosítási díjnál jóval drágább fedezetlenségi díjat kell fizetned arra az időszakra, amelyre nem fizetted meg a díjat.

Részletes információkat az MNB honlapján a fogyasztóvédelmi információk között találsz.

HOGYAN KÖTHETSZ BIZTOSÍTÁST?

A szerződés megkötése előtt alaposan tájékozódj a biztosítók által nyújtott szolgáltatásokról, valamint azok feltételeiről. Részletes információkat a biztosítók internetes honlapján is találsz. Érdemes több ajánlatot összehasonlítani és megfontolni.

A számodra legkedvezőbb biztosítási lehetőség kiválasztásában segíthetnek az MNB, illetve a Magyar Biztosítók Szövetségének honlapján (www.mabisz.hu) található információk, összehasonlító alkalmazások. Ha felmerült kérdéseidre ezeken a helyeken nem találsz kielégítő választ, lehetőség van személyes kapcsolatfelvételre is a biztosítók ügyfélszolgálati irodáiban, illetve egyes utazási irodákban.

FOGYASZTÓVÉDELEM

A fogyasztók védelme érdekében a piaci szereplőknek számos jogszabálynak, előírásnak kell megfelelniük, és ezek betartását fogyasztóvédelemmel foglalkozó szervezetek ellenőrzik. E szervezetek célja egyrészt a fogyasztók általános, széleskörű tájékoztatása, másrészt panaszaik kezelése. Ha elégedetlen vagy valamilyen áruval vagy szolgáltatással, kérj tanácsot szüleidtől, ismerősöktől, vagy független szakértőtől, hogy milyen lehetőségeid vannak a helyzet orvoslására.

Jó, ha tudod, hogy reklamáció, panasz esetén első lépésként jellemzően az adott szolgáltatóhoz, kereskedőhöz kell fordulnod. Ha érdemben nem foglalkoznak az ügyeddel, vagy nem vagy elégedett a megoldással, érdemes felvenned a kapcsolatot valamely fogyasztóvédelemmel foglalkozó szervezettel.

A pénzügyi fogyasztóvédelem kiemelten fontos terület, amivel külön szervezet foglalkozik. Ez a Magyar Nemzeti Bank, amelynek honlapján számos hasznos és fontos, közérthető információ, kisfilm, kalkulátor található. Pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatban telefonon, személyesen vagy akár e-mailben is díjmentesen kérhetsz tájékoztatást a Magyar Nemzeti Bank Ügyfélszolgálatától, vagy a megyeszékhelyeken működő Pénzügyi Tanácsadó Irodahálózattól.

www.fogyasztovedelem.kormany.hu
www.mnb.hu/fogyasztovedelem
www.penzugyifogyaszto.hu

ADATVÉDELEM

Amíg kiskorú vagy, minden esetben szüleid (törvényes képviselőd) hozzájárulása kell személyes adataid megadásához. Amennyiben nem megfelelő módon kezeled vagy nem megfelelő személlyel osztod meg ezeket, könnyen sebezhetővé válhatsz. Az elloptott adatokkal számos visszaélés történhet, amelynek akár komoly anyagi következményei is lehetnek.

A „személyiség-tolvajok” törvénytelen módon próbálnak személyes információkat gyűjteni rólunk, például a szemétkébe kidobott papírokból, vagy akár a Facebook fiókunk alapján.

Az „adathalászok” olyan számítógépes bűnözők, akik megtévesztő e-mailek, vagy telefonos hívásokon keresztül próbálják megszerezni adatainkat.

Érdeemes néhány egyszerű szabályt betartani:

Ha online rendelsz valamit a szüleiddel, lehetőleg keressetek biztonságos weboldalt, melynek címében benne van a <https://>, azaz SSL tanúsítványt használ! Bankkártya adatokat kizárólag ilyen felületen adjatok meg (a weboldal a fizetésnél átirányíthat más oldalra)!

Válassz jó PIN-kódot és jelszót! Olyat, amely

PIN

- **nem tippelhető meg könnyen**
(ne legyen számsorozat, mint az 1234 vagy karaktersorozat, mint az abcd),
- **nem köthető az egyénhez**
(születési évszám, becenév, családtag vagy háziállat neve, kedvenc focicsapat és hasonló),
- **nem szótári szó,**
- **van benne vegyesen betű, szám és speciális karakter is**
(de ne tartalmazzon olyan karaktereket, melyek nem biztos, hogy minden esetben elérhetőek, pl. ékezetes betűk),
- **megfelelő hosszúságú.**

AMIRE MINDEN PÉNZÜGYI DÖNTÉSNÉL ÉRDEMES ODAFIGYELNED...

Ha megfogadsz néhány egyszerű, de fontos tanácsot, mielőtt bármilyen pénzügyi szolgáltatást, terméket megvásárolsz, sok bosszúságtól megkímélheted magad, ráadásul sok pénzt is megspórolhatsz!

Tájékozódj!

Számolj!

Hasonlítsd össze az ajánlatokat!

Fontold meg a megszerzett információkat!

Válassz tudatosan!

Változtass, ha nem vagy elégedett!

Bár 18 éves korodig szüleid beleegyezése is kell, a te véleményed is fontos, amikor valamilyen pénzügyi terméket igénybe veszel, pl. bankszámlát választasz, bankkártyát igényelsz, biztosítást kötsz stb. Ahhoz viszont, hogy jól dönts, jól döntsetek, fontos, hogy megbízható és független forrásokból tájékozódj az ajánlatok összehasonlításánál. Ennek a kiadványnak az a célja, hogy megismertesse veled az alapvető fogalmakat, felhívja a figyelmed a pénzügyi döntéseknél hasznos szempontokra, az előnyökre és kockázatokra egyaránt. Érdemes eltenni, jól jöhet, ha egyszer döntési helyzetbe kerülsz.

A LEGFONTOSABB FÜGGETLEN INFORMÁCIÓFORRÁSOK

 Diákhitel Központ (DK) ←
www.diakhitel.hu

Magyar Nemzeti Bank (MNB) ←
www.mnb.hu,
www.mnb.hu/fogyasztovedelem

PÉNZIRÁNYTŰ Pénziránytű Alapítvány ←
www.penziranytu.hu

Ha további kérdés merül fel, vagy csak szeretnél többet tudni a pénzügyekről, a Pénziránytű Alapítványt, illetve az MNB-t a Facebook-on is megtalálod.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A Pénziránytű Alapítvány ezúton is köszöni a kiadvány létrejöttét segítő szakértőknek, hogy munkájukkal hozzájárultak a kiadvány elkészítéséhez!

Kiadja: Pénziránytű Alapítvány, 1054 Budapest, Szabadság tér 8–9.

Felelős kiadó: Marton Zoltán mb. ügyvezető igazgató

ISBN: 978-615-81239-2-1

Készítették: A Diákhitel Központ, az MNB és a Pénziránytű Alapítvány munkatársai

A kézirat lezárásának időpontja: 2019. szeptember 30.

INGYENESEN ELÉRHETŐ TANKÖNYVEK PÉNZÜGYEKRŐL 12-16 éveseknek

30% elmélet 70% gyakorlat

www.penziranytu.hu

Rendelhető/megvásárolható a Kellónál:
www.kello.hu